

Historiikki 1932-2002

Lapuan Seudun Ampujat ry

Perustettu 08.09.1932 nimellä Patruunatehtaan Ampujat ry

Perustamiskokouksessa olivat Y Pennanen, J Talosela, JV Ranta sekä neljätoista muuta henkilöä. (Tietävästi ainakin Tapio Lahdensuo, Niilo Kojola ja Onni Raukko.)

Yhdistyksen perustamiskirjan mukaan yhdistyksen tarkoituksena oli:

”Tukea Valtion Patruunatehtaalla ja sen ympäristössä asuvien ampuijen yhteistoimintaa, herättää ampumaharrastusta, kehittää ampumataitoa ja edistää isänmaallisessa hengessä maamme puolustuskuntaa.”

15.09.1932 Valtioneuvostolle jätetyllä hakemuksella on asianmukaisesti anottu lupaa yhdistyksen perustamiseen.

26.10.1932 Sisäasianministeriö myönsi perustamisluvan.

Yhdistyksen ensimmäisen hallituksen muodistavat:

Tapio Lahdensuo, puheenjohtaja

Onni Raukko , sihteeri

Niilo Kojola, varapuheenjohtaja

Veijo Armas Kaakinen, varsinainen jäsen

Lauri Tuovinen, varsinainen jäsen

Kullervo Leskinen varajäsen

Kaarlo Terä varajäsen

Yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin 17.02.1936.

Yhdistyksen nimen muutos:

01.11.1948 Lapuan Patruunatehtaalla ja Vaajakosken Kanavuoressa samanaikaisesti pidetyssä kokouksissa päätettiin muuttaa seuran sääntöjä seuraavasti:

1§ Yhdistyksen nimi on **Lapuan Seudun Ampujat ry** ja kotipaikka **Lapua**.

2§ **Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää ampumaurheilua, metsästystä ja riistanhoitoa Lapualla ja sen ympäristössä.**

Kokouspaikkojen välillä vallitsi puhelinyhteys kokouksen ajan.

Ampumaradat:

Lapuan Seudun Ampujat ry:n (LSA) toiminnan alkuvuosina ammuttiin Patruunatehtaan testiradalla Lapuan Huhdannevilla. Ampumaharrastuksen viriämisen myötä ampumatoimintaa oli myös Suojeluskunnan omistamalla radalla Lapuan Honkimäellä, jonne LSA:n toiminta siirtyi kokonaan vuonna 1947. Suojeluskunnan ampumaradan ampumapaviljonkina toimi Terijoelta siirretty asuinrakennus.

Vuosikokouksessa 1945 LSA päätti vuokrata suojeluskunnan ampumarata seuralle ja samassa kokouksessa ”poikatyön mahdollisuuksia punnittiin puoleen jos toiseen”.

Suojeluskunnan lopettamisen myötä ampumarata-alue tuli E-P:n Maakuntasäätiön omistukseen, joka myi alueen Lapuan Sähkö Oy:lle sahan tontiksi.

Tämän jälkeen LSA:n ampumaratatilanne oli erittäin vaikea. Jonkin verran saatiin käyttää Patruunatehtaan testirataa Lapuan ja Kauhavan rajalla Peräkankaalla.

Lapuan Reserviupseerien ostettua Lapuan Isoluomalta maa-alueen 1960-luvun alussa.

Lapuan reserviupseerit antoivat alueen maapohjan käyttöoikeuden ampumaratatoimintaa varten Lapuan Riistahoitoyhdistykselle ja LSA:lle, joista Riistanhoitoyhdistyksen rahallisella kustannuksella ja LSA:n suunnittelu- ja rakennustyöhön osallistumisella saatiin ensimmäisenä valmiiksi hirvirata.

Vuonna 1971 valmistui alueelle pistoolirata LSA:n ja Lapuan Reserviupseerien ja Reserviupseereiden sekä Lapuan Poliisien kanssa yhteistyössä. Rataa laajennettiin ja modernisoitiin 40 paikkaiseksi vuonna 1990 Lapuan Patruunatehtaan silloisen toimitusjohtajan Markku Nöyräsen suuren asiantuntemuksen panoksen ansiosta.

Vuonna 1976 alueella valmistui LSA:n ja RHY:n yhteistoimintana Skeet –haulikko- ja luodikkoradat, joita on myös modernisoitu ja rakentamalla toinen Skeet - rata sekä Trap – rata 1980 luvun lopulla.

Villikarjurata valmistui vuonna 1978 toimien silloisen hirviradan kanssa samassa paikassa. LSA:n vilkkaan ampumatoiminnan vuosina. Vuonna 1988 vanha villikarjurata modernisoitiin sekä siirrettiin pienoiskivääriradan viereen. Vuonna 1990 rakennettiin toinenkin villikarjurata uuteen paikkaan rata-alueella pienoiskivääriradan viereen.

Vuonna 1979 oli rakennettu paikalleen pienoiskiväärirata 20-paikkaisena, 1990 alussa kun villikarjuratoja rakennettiin uudelleen, silloin poistettiin kaikki pistooli- ja pienoiskivääriradoilla olleet maavallit ja ne korvattiin teräslevyllä, näin saatiin tarvittavaa lisätilaa ratalaajennuksille. Villikarjuradan ja pienoiskivääriradan ensivaiheen rakennustyöhön LSA sai avustusta veikkausvoittovaroista.

1983 virisi myös ilma-ase ammunta LSA:ssa alkuvaiheessa ammuttiin pistooli- ja kiväärilajeja sekä liikkuvamaalia Lapuan Kauppaoppilaitoksen kellaritiloissa, josta muutaman vuoden päästä jouduttiin siirtymään Ränkimäelle valmistuneen vanhustentalon (”Hopearinne”) kellaritiloihin jossa oli vielä silloin rakentamaton maalattia. Lapuan Patruunatehtaan markkinointijohtajan Juha Mikkolan ollessa LSA:n puheenjohtaja ja toimitusjohtaja Markku Nöyräsen tehtaan toimitusjohtajana Ilma-aserata rakennettiin 30-paikkaisena Lapuan kaupungin keskustan Vanhan Paukun luotiosastolle patruunatehtaan muutettua uusiin tiloihin Jouttikalliolle. Ratalaitteita oli kaikkiaan 50 ampumapaikalle, joka mahdollisti suurienkin kilpailujen pitämisen.

Vanhan Paukun kulttuurikeskuksen saneerauksen myötä tilat saatiin toistaiseksi pienempänä samalta alueelta vanhan varastomakasiinin yläkerrasta tosin huomattavan paljon pienempänä, jossa se toimii nykyään.

Ampumatoiminta:

Seuran ampumatoiminta alkuvuosina rajoittui Patruunatehtaan henkilöstön ammuntoihin, koska rata oli tehtaan omistuksessa ja siellä suoritettiin tuotannolliset testausammunnat. Testiradalla ammuttiin aluksi vain pistooleilla ja kivääreillä.

Vuosikokouksessa 09.05.1942 tehtiin päätös ”panna jossain määrin alulle ampumatoimintaa pienoiskivääreillä”. Syynä lienee patruunatehtaan oman pienoiskivääripatruunan tuotannon aloittaminen.

Alkuvuosien paras ampuja oli Kullervo Leskinen, joka saavutti 13 kultamitalia ammunnan MM-kilpailuissa uransa aikana. Muita seuran alkuvuosien merkittäviä ampujia olivat mm. Viljo Leskinen, Niilo Kojola, Jaakko Kaakinen, Ilmari Talosela, P Sariola sekä Reino Jalio, joilla kaikilla on oma osansa suomalaisen patruuna- ja asevalmistuksen kehityshistoriassa.

Ensimmäiset ammunnan piirinmestaruuskilpailut LSA järjesti v 1945 Lapuan Suojeluskunnan ampumaradalla. Toimihenkilöitä kilpailuun saatiin Suojeluskunnasta, tosin kilpailun järjestäminen oli uhattuna, koska vallitsevan sotatilan kiihtymisen vuoksi toimihenkilöitä ja osanottajia kutsuttiin asepalvelukseen.

Kilpailut saatiin kumminkin pidettyä ja osanottajia oli 78 jakautuen seuraavasti: sotilaskivääri 41, sotilaspistooli 31, vapaapistooli 9, vapaakivääri 21 pienoiskivääri 31 ja kaksintaistelupistooli 25. Samana vuonna 1945 pidettiin seuran ampujille luokkasuorituskokeita jolloin kiväärillä Ilmari Talosela sai 262 p EM, sotilaspistoolilla Tapani Malmi II lk 159 p, sotilaspistoolilla Terttu Jalio II lk 110 p, kaksintaistelupistooli Tapani Malmi II lk 177p, Pauli Sariola III lk 142 p, pienoiskivääri I lk 245.

Sotien aikana ja Suojeluskunnan lopettamisen jälkeen oli rata tilanne oli huono ja sen vuoksi toiminta oli hiljaista

Vuonna 1947 toiminta aloitettiin vilkkaana kun 19.04.1947 oli majuri Kivinen ilmoittanut että ” on saatu lupa radan nykyiseltä omistajalta käyttää entistä Suojeluskunnan ampumarataa, velvoituksella huolehtia radan kunnosta”.

Avauskilpailut järjestettiin vappuna 1947 klo 13.00 jolloin lajeina ammuttiin pienoiskivääri 3x10ls, pistoolikoulu 15 ls, sekä kaksintaistelu 15 ls heittolaukauksina.

Näistä Vappukisoista tuli sittemmin traditio LSA:n historiassa useiksi vuosiksi.

Ratatilanteen ollessa heikon 1950-1960 luvulla ampumatoiminta ei kuitenkaan kokonaan loppunut LSA:ssa oli maineikkaita kivääri/ pienoiskivääriampujia esim. J.Aunio, Valte Varpula sekä Osmo Ala – Honkola, joka tunnetaan vielä tänäkin päivinä ampujapiireissä.

1970-luvun menestyksekkäin ampuja oli Jussi Aho, jolla 9 henkilökohtaista Suomen mestaruutta villikarjuammunnassa useita maaotteluedustuksia PM ja EM kisaedustuksia. Jussi Aholla oli pitkään villikarjuammunnan normaalijuoksujen SE tulos 578 p.

Neljänä vuonna ennen Moskovon Olympialaisia virisi haulikkolajien harrastus Lapualla ja silloin järjestettiin Lapua Skeet kilpailut, jotka keräsivät laajalta alueelta ampujia.

Vuonna 1981 pidettiin viralliset ampumaradan vihkiäiskilpailut, josta seurasi seuraavana vuonna aloitettu Simpsö-Match, jota voidaan pitää aina vuoteen 1998 saakka pidettyjen Lapua Match ampumakilpailujen kantamuotona.

Lapua Match oli Patruunatehtaan vuosittain sponsoroima kolmipäiväinen ampumatapahtuma, joka keräsi lähes kaikki Suomen huiput Lapualle. Ampumasuorituksia oli yli 1000 kpl/ tapahtuma, joka tiesi järjestäjille ympäröiväitä päiviä aikana jolloin tietokoneet tekivät vasta tuloaan.

Useana vuonna oli myös ulkolaisia Lapua - Team jäseniä mukana kisoissa. Lapua Match oli yksi syy siihen että LSA:n ampumaradat saatiin uudistettua nykyaikaisiksi ja toimiviksi pienestä rata-alueesta huolimatta.

Lapualla järjestettiin myös Suomen Teknistenliiton ampumamestaruuskilpailut ja Pohjoismaiset Poliisien ampumamestaruuskilpailut.

Lapuan Patruunatehtaan aktiivinen rooli LSA:n toiminnassa oli osaltaan vaikuttamassa uusien menestyvien ampujien syntymisessä. Tehtaan toimitusjohtaja Markku Nöyränen jakoi auliisti valmennustietoa pistooliampujille, ja LSA:n omat toimihenkilöt Antti Aho ja Reino Hautala antoivat omaa tietotaitoaan riistamaaliampujille.

1980 luvulla LSA:lla oli hyvä joukkue villikarjuammunnassa nuorten sarjoissa. Joukkueen muodistivat Marko Hautala, Asmo Talvikunnas ja Mika Passi he voittivat ikäkausi sarjoissa 6 joukkue SM- kultaa.

Myöhemmin Marko Hautala on myös menestynyt SML:n SM kisoissa.

Henkilökohtaisissa ikäkausi SM- kilpailuissa Marko Hautala ampui 1 SM kultaa, 18 SM hopeaa ja 3 SM pronssia , vastaavasti Asmo Talvikunnas ampui 1 SM kultaa, 1 SM hopeaa, ja 1 SM pronssi ja Mika Passi ampui 1 SM kultaa, 1 SM hopeaa ja 1 SM pronssi.

Pistooliampujien menestys on kantanut nykypäiviin asti. Maininnan arvoisia ovat Jyrki Turjan PM 1.sija ilmapistoolilla v 2000 ja PM 1.sija vapaapistoolilla v 2000 sekä PM 1.sija vapaapistoolin joukkuekilpailussa v 2000, sekä SM- pronssi ilmapistoolissa v 2000 ja MM- kisaedustukset vuodelta 2002 , samoin kuin Asko Hakomäen menestykset SM- kilpailuissa ja Poliisien ampumakilpailuissa myös kansainvälisissä edustustehtävissä. Keijo Haapa-ahon ilmapistooli SM- pronssi vuonna 1994 ansaitsee huomion seuran menestystehistoriassa Joukkueella Asko Hakomäki, Keijo Haapa-aho, Jyrki Turja vapaapistoolissa saavutettu on SM mitaleita vuosina 1999 vapaapistoolilla ja ilmapistoolilla vuonna 2000 kultaa, vapaapistoolin pronssi vuonna 2001 sekä ilmapistoolin pronssi 2002.

Haulikkoampujamme ovat vuosikymmenten saatossa edustaneet LSA:ta menetyksellisesti sekä ampujainliiton että metsästäjänliiton kilpailuissa. Takavuosien mestareita ovat Yrjö Liimatta ja Mauno Myllykoski

Nykyisiä Skeet /Trap ampujiamme Ari Kaappolan ja Juhani Sinnemäen menetystä seurataan tarkasti kisapaikoilla.

Vuodesta 1987 alkaen on LSA:ssa on ollut kasa-ammunta voimakkaassa kasvussa Patruunatehtaan Peräkankaan testiradalla on ammuttu ainoana Suomessa 600 m kasa-ammunta SM- kilpailuja vuosittain. Samalla radalla on ammuttu useita SM- kilpailuja 100, 200 ja 300 m matkoilla sekä vuodesta 2001 lähtien pienoiskiväärin ensimmäiset SM kilpailut kasa-ammunnassa.

LSA:n menestyksekkäin ampuja on Jouko Huttunen, joka on saavuttanut eniten mitaleita lyhyillä matkoilla, hän on edustanut myös Suomea kasa-ammunnan MM kilpailuissa. Uusia nousevia ampujia LSA:lla on kasa-ampujissa Jyrki Vuorjoki, Kotamäki Esa, ja Kurunsaari Reijo.

Pitkänmatkan specialistimme ovat Arvi Välkkilä ja Erkki Häyhä jotka kumpikin ovat pokanneet useita SM –mitaleja.

LSA:n tekemä pitkäjänteinen nuorisotyö kantaa jo nyt hyvää tulosta kun Juhani Aho oli 2002 MM-kilpailuissa Suomen edustajana tuoden pronssi mitalin Y-20 sarjassa villikarju 30 + 30 sekä joukkuepronssia sekajuoksussa ja Suomen joukkue oli neljäs normaalijuoksussa Juhani ollessa paras suomalainen ampuja kummassakin lajissa. Juhani Ahon kansainvälisiä menestyksiä ovat vuodelta 2001 EM- joukkue pronssi villikarjun 30 + 30 ls sekä samojen kilpailujen 7:s sija nuorten sarjassa samoista kilpailuista.

Juhani on myös menestynyt loistavasti SML:n SM- kilpailuissa.

Seuran puheenjohtajina ovat toimineet vuodesta 1965 lukien

1965-1968	Arvo Rouru
1969-1678	Reino Jalio
1979-1995	Jussi Autio
1996	Juha Mikkola
1997	Asko Hakomäki
1998	Arvi Välskilä
1999-2001	Jussi Autio
2002-	Asko Hakomäki

Jäsen määrä vuonna 2001 oli 110

Yhdistyksen nykyinen hallitus on:

Asko Hakomäki	puheenjohtaja
Jussi Autio	varapuheenjohtaja
Jyrki Turja	sihteeri
Reino Hautala	rahastonhoitaja
Markus Turja	jäsen jäsenasiat tiedotus
Seppo Aro	jäsen kasajaosto
Olavi Luomanperä	jäsen kiväärijaosto
Juhani Sinnemäki	jäsen haulikkojaosto